

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Samuelis De Cocceji, Henr. Fil. Sacræ Regiæ Majestatis
Borussicæ Magni Cancellarii, A Consiliis Sanctioribus
Status Et Rei Bellicæ, Ordinis Nigræ Aquilæ Equitis Etc.
Jus Civile Controversum Ubi ...**

Opus Ad Illustrationem Compendii Lauterbachiani ...

Cocceji, Samuel von

Lipsiæ, 1766

LIB. XXV. TIT. VII. De Concubinis.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9050

riofitate legali proficua, ubi ita ait: *Et quis negaret, partum, in regia domo absque his cautelis editum, eoque saltem incertum, aeque ac spurium successione omni Jure Naturali & Civili prorsus incapacem esse? imprimis cum momento illo nascitur, quo nasci eum, frustrata, diuturno satis tempore, expectatio & plurimorum annorum experientia, vel uxorem sterilem, vel maritum impotentem ostenderat, imo omittendi praedictas cautelas studium, tunc cum nasci debuit, non tam suspicionem fraudis auxerat, quam fraudem probaverat.*

LIB. XXV. TIT. VII.

DE CONCUBINIS.

QV. I. Quomodo differat concubina ab uxore?

RESP. Uxor accipitur ut materfam. in domum ac partem familiae, omnis vitae & divini humanique juris confors, *L. 1. ff. de R. N.* at concubina tantum, ut libidinis vel ministra, vel remedium. *Cap. 6. Causf. 32. q. 2.*

Hinc (1) concubinatus, etsi Legibus sit impunis, non tamen pro legitima conjunctione & vinculo habetur, unde nec jura conjugii inde nascuntur, nec obligatio, *Dn. Par. in Disp. ad L. Morg. Sect. 4. §. 2.* (2) Uxor & concubina non dignitate tantum differunt, neque id dicitur in *L. 49. §. 4. de Leg. 3.* sed ipsa juris forma, *c. 12. d. q. 2.* nam matrimonium est vinculum legitimum, concubinatus est illegitimum, ex illo solo nascitur obligatio cohabitandi, *L. 1. ff. de Concub. & competunt conjugii jura ac beneficia, ex hoc nulla. dict. Sect. §. 2.* (3) Sunt tamen quaedam jura, quae etiam in concubina locum habent: adulterium enim in eam committi potest; *L. 13. pr. de Adult.* Liberi inde nati succedunt in sextantem, deficientibus liberis legitimis, *Nov. 18. c. 5. dict. Disp. §. 5.* (4) Utrique parti liberum est pro lubitu deserere cohabitationem, adeo, ut liberta quoque a suo patrono, cujus concubina fuit, eo invito discedere potuerit, *L. 1. pr. ff. de Concub.* Idque verum, etsi, animo semper cohabitandi initus sit concubinatus, quia nullum ibi est juris vinculum. *d. Disp. §. 6.* (5) Concubinatus temporarius Jure Civili quoque illicitus est, & pro fornicatione habetur. Idemque est, cum quis plures una concubinas duxerit. *dict. Disp. §. 3.*

De hac materia concubinatus, de triplici concubinarum specie, an liberi sequantur conditionem matris nobilis, & quomodo concubi-

D d 2

na

na differat ab uxore, ad legem Morganaticam ducta &c. *Vide late dict. Disp. Sect. 4. Et 5.*

Qv. II. *An concubinatus sit licitus?*

De JURE NATURÆ valde disputatur: an concubinam habere liceat? Nec video, quid obset. Grotius *L. 1. c. 2. §. 6. n. 2. Et L. 2. c. 20. §. 42.* refert concubinatum inter ea, de quibus honestius est abstinere, sed ubi nullum nefas apparet: Sane Naturali Jure unusquisque de suo jure cohabitandi ad tempus quoque disponere potest, & prout partes disponunt, ita jus est; nec incerta proles inde redditur: quia cum uno solo concubina cohabitatur; nec educatio impeditur, quia & pater, & mater, certi sunt, quibus officium educationis incumbit.

JURE CIVILI concubitus *temporarius* illicitus est, & magis pro fornicatione habetur, *Nov. 18. c. 5. N. 89. c. 12. §. 5.* Unde hinc nati nullum plane jus successione, & ne naturalium quidem liberorum jura habent, sed mere spurii sunt. *Disp. Dn. Par. de Leg. Morgan. Sect. 4. §. 3.* Idque etiam Juri Divino & Juri Canonico conveniens est, *c. 5. caus. 16. q. 2.* Secus ergo, si *mutuus & perpetuus* invicem non deserendi sit animus; talis enim conjunctio licita est, *L. 5. C. ad SC. Orph. ibi: licita consuetudo, tot. tit. ff. Et C. de Concub. Nov. 18. c. 5. Nov. 89. c. 12. §. 4.* etiam Jure Canonico, *c. 4. c. 5. dist. 34. c. 12. caus. 32. q. 2.* Unde & talis concubinarius a communione repelli non debet, uti id in concilio Toletano primo ita statutum esse ait *Grot. L. 2. c. 5. §. 15. num. 2.* Quin talis concubina adulterium committere potest, *L. 13. pr. ff. Ad L. Jul. de Adult. liberi naturales aliquando succedunt, dict. Nov. &c.*

An vero pro libitu discedere ab hoc concubinatu perpetuo liceat, quaeritur? Equidem Jure Civili cuique parti liberum esse, deserere cohabitationem, patet ex *L. 1. pr. ff. de Concub.* nullum enim juris vinculum, nullaque obligatio ad cohabitandum, sed quædam quasi precaria tantum cohabitatio illo Jure fuit *dict. Disp. Sect. 4. §. 6.* sed Jure Canonico videtur ad mortem usque perseverare debere, *c. 5. c. 6. caus. 31. q. 2.* Huc referunt Jacobi consuetudinem cum duabus ancillis, Abrahami cum Hagare. *dict. Disp. Sect. 4. §. 9. Et Sect. ult. §. 10.*

Nec dici potest, ratum ac verum tum subesse conjugium, uti putat *Grot. L. 2. c. 5. §. 16.* Nam vir non affectu maritali, nec animo uxoris, sed concubinæ habendæ sibi fœminam jungit. Neque vero sufficit ad matrimonii constitutionem, quod partes recedere ab in-

in-

invicem nequeant, nam id fieri potest pacto, lege, moribus &c. et si non sit matrimonium: ad hoc enim amplius in primis requiritur, ut mulier non ut mancipium saltem libidinis, sed ut sociæ familiæ iuriumque, atque ut mater familiæ assumatur: id quod destinatione animi æstimatur atque discernitur, per *L. pen. ff. de Concub. dist. Disp. S. 4. §. 8. Vid. quæst. præced.* Atque hinc est, quod liberi ex tali perpetuo concubinato nati legitimi non sint, quod nec patrem habere intelligantur, nedum ejus arma, titulum, insignia, nec denique jura successionum, agnationum &c. sibi vindicare possint, *dist. Disp. S. 4. §. 11.* ubi id legibus & exemplis probatur. Quin nec maternam nobilitatem consequuntur, *ibid. §. 13.*

Notandum hic est (1) illas conjunctiones inter ancillam & servum, inter hominem liberum & ancillam, inter civem & peregrinam, inter libertam & senatorem, non esse concubinatus, sed vera matrimonia, quibus saltem effectus Juris Civilis adimuntur. Vid. *Grot. L. 2. c. 5. §. 15.* (2) Vera quoque esse conjugia si pactione liberi excludantur ab hæreditate, *Grot. L. 2. c. 7. §. 3. n. 3.* quale est conjugium Abrahami cum Kethura, *d. Disp. Sect. 10. §. 1. seq.* tale quoque est conjugium, ex lege Morganatica seu Salica contractum, ubi requiritur, ut maritus illustriæ feminam dignitate inferiorem ob probabilem causam ea lege in uxorem ducat, ne uxor & nati ex eo conjugio liberi succedant, sed certis rebus contenti sint, *2. Feud. 29. dist. Disp. Sect. 5. per tot.* ubi demonstrat naturæ hujusmodi pacta contrariari, & non nisi ob utilitatem publicam introduci posse.

LIB. XXVI. TIT. I.

DE TUTELIS.

QV. I. *An verba hujus definitionis: In capite libero, ad pupillum, an ad tutorem referri debeant?*

RESP. Ad pupillum. Eoque in primis distinguitur a cura, quæ non *Laut. pag. 459. verb. in capite libero.* est jus in Capite seu persona, sed in bonis, idque ex veteri formula, *potestas in agnatis &c.*

Caput liberum ergo hic est paterfamilias, non liber homo, nam inepte adderetur ad excludendum servum, quem nullius juris capax esse constat, & alias verba in omnibus juribus & negotiis

Dd 3

de-

